

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/40/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616203925
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:5616203925.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho vo veci starostlivosti súdu o mal. P. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, XXX XX P. J. a X. Q., nar. XX.XX.XXXX, Za J. X/XXX, časť V., XXX XX J. Q., zastúpeného JUDr. PaedDr. Róbertom Monsbergerom Kozákom, advokátom, AK Štúrova 17, Liptovský Mikuláš, o zníženie výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28. marca 2017, č. k. 7P/10/2017-74, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29.10.2012, č. k. 9P/135/2012-42 tak, že otcovi znížil výživné na mal. P. zo sumy 140 eur mesačne na sumu 70 eur mesačne od 01.04.2017, ktoré bude poukazovať do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane otca, u ktorého v porovnaní s dobou poslednej úpravy výživného podstatne poklesol jeho mesačný zárobok, keď v súčasnej dobe pre zhoršený zdravotný stav nemôže vykonávať dovtedajšiu prácu vodiča nákladného motorového vozidla. V súvislosti s tým sa stal nezamestnaným, evidovaným na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš ako uchádzač o zamestnanie a jeho jediným príjmom je len odmena za prácu, ktorú vykonáva na základe dohôd o pracovnej činnosti v dvoch spoločnostiach, pričom výška týchto odmien mesačne nedosahuje ani výšku naposledy upraveného výživného na mal. P.. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti rozsudku sa v zákonnej lehote odvolala matka maloletej, ktorá žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietne. V odvolaní uviedla, že v čase poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti otec maloletej vykonával povolanie vodiča, kde jeho priemerný mesačný zárobok dosahoval výšku 427,67 eur netto mesačne. Po rozviazaní pracovného pomeru k 31.12.2016 z dôvodu straty zdravotnej spôsobilosti na výkon povolania otec maloletej pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti a nemá stály pracovný pomer. Mala za to, že takéto konanie zo strany otca maloletej je úmyselné a účelové len z dôvodu zníženia vyživovacej povinnosti voči maloletej a nie preto, že si nemôže nájsť pracovné miesto podobne finančne ohodnotené ako bolo predchádzajúce. Poukázala na to, že zníženie pracovnej schopnosti otca je len 30% a jeho dva pokusy o priznanie invalidného dôchodku boli neúspešné, čo potvrdzuje skutočnosť, že je v jeho možnostiach a schopnostiach nájsť si lepšie pracovné miesto ako má doteraz a na stály pracovný pomer. Poukázala ďalej na to, že otec na pojednávaní uviedol, že si musel v peňažnom ústave VÚB banka, a.s., Bratislava vziať úver vo výške 5.000 eur z dôvodu plnenia vyživovacej povinnosti voči maloletej, má však

za to, že tento úver bol čerpaný úmyselne na vytvorenie si životných nákladov, ktoré musí preukázať súdu a prostriedky neboli použité na uspokojovanie potrieb maloletej tak ako tvrdí otec. Ak by to bola pravda, tak na výpisoch z účtu pri čerpaní úveru by sa pravidelne ukázala suma 140 eur za mesiac, prvostupňový súd si však takýto výpis nevyžiadal, hoci práve tento výpis by dokázal, že otec klame. Mala za to, že súd na zistenie objektívnej pravdy nevykonal všetky dôkazy, keď si nevyžiadal výpisy z čerpania úveru z VÚB banky a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnemu rozhodnutiu, nakoľko maloletá je študentkou druhého ročníka Strednej zdravotnej školy v Liptovskom Mikuláši, s čím sú spojené vyššie výdavky na cestovanie, internát a stravu.

3. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa. Otec maloletej má síce zhoršený zdravotný stav, prestal byť spôsobilý viesť motorové vozidlá, v dôsledku čoho stratil zamestnanie, avšak podľa jeho názoru, jeho zdravotný stav nie je natoľko vážny, aby si nemohol nájsť inú prácu s dostatočným príjmom, z ktorého by bol schopný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej.

4. Otec prostredníctvom právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky, žiadal rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Skutočnosti uvádzané matkou označil za irelevantné a nepravdivé. Uviedol, že nie je pravdou, že by konanie z jeho strany bolo úmyselné a účelové len z dôvodu zníženia vyživovacej povinnosti voči maloletej; jeho pracovná schopnosť sa oproti predchádzajúcemu zdravotnému stavu objektívne znížila o 30% a napriek tejto skutočnosti absolvoval kurz odbornej spôsobilosti na výkon pracovníka strážnej služby, aby sa mohol uplatniť na trhu práce, a to aj so svojou diagnózou. Takisto sa zmenili jeho zárobné pomery, a aj napriek týmto nepriaznivým zdravotným a finančným schopnostiam doteraz plnil svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére riadne a včas. Vzhľadom na terajšie zárobné pomery, ako aj objektívne zníženú pracovnú schopnosť o 30%, ktorá bola pred súdom prvej inštancie riadne preukázaná, nemožno z dôvodu jeho značne zmeneného zdravotného stavu posudzovať jeho schopnosti podľa stavu, ktorý bol v čase, keď Okresný súd Liptovský Mikuláš rozhodoval o výške jeho vyživovacej povinnosti voči maloletej. V súdnom konaní bolo nesporne preukázané, že má radovo nižší príjem, ako ten, z ktorého vychádzal Okresný súd Liptovský Mikuláš, taktiež bolo nesporne preukázané, že v súčasnosti pracuje len na dohodu o výkone pracovnej činnosti, a zároveň je stále evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade práce. Od posledného rozhodovania okresného súdu o výške výživného teda nastala taká zmena pomerov, ktorá nepochybne odôvodňuje zníženie výživného. K tvrdeniu matky, že maloletá je študentkou druhého ročníka Strednej zdravotnej školy v Liptovskom Mikuláši, s čím sú spojené vyššie výdavky na cestovanie, internát a stravu uviedol, že maloletá má možnosť navštevovať rovnaký študijný odbor v meste Žilina, čím by sa podstatne znížili náklady na cestovné, internát a s tým súvisiace ďalšie výdavky. Za irelevantnú považoval požiadavku matky, že súd si mal vyžiadať výpisy z účtov pri čerpaní úveru otcom vo výške 5.000 eur, keď matka skutočnosť, že si tento úver vzal na plnenie výživného v konaní nijako nerozporovala, preto nechápe, prečo matka teraz napáda túto skutočnosť.

5. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 65 a § 66 zák. č. 161/2015 Z. z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP) a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c/ zák. č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP) zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

6. Preskúmaním zistil, že súd prvej inštancie o znížení vyživovacej povinnosti otca rozhodol predčasne.

7. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností (či už na strane oprávneného, alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, určených v ust. § 62 Zákona o rodine.

8. Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (ust. § 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine) s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine).

9. V prípade, ak súd zistí významnú zmenu v pomeroch rodičov alebo detí, zmení existujúcu úpravu výživného, a to v rozsahu, ktorá zodpovedá kritériám podľa ust. § 62, resp. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

10. Preskúmaním veci zistil odvolací súd, že vyživovacia povinnosť otca k maloletej P. bola určená naposledy rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29.10.2012, č. k. 9P/135/2012-42 tak, že otcovi bolo zvýšené výživné na sumu 140 eur mesačne od 17.09.2012. V čase tohto rozhodnutia mala mal. P. 12 rokov a bola žiačkou 8 ročného gymnázia. Matka maloletej bola živnostníčka, z podnikateľskej činnosti dosahovala priemerný mesačný zárobok vo výške 550 eur netto. Priemerný mesačný príjem otca bol 427,67 eur netto. Otec pracoval v spoločnosti LISS, s.r.o. v Liptovskom Mikuláši, kde bol zamestnaný od 01.07.2011.

11. Z dôkazov nachádzajúcich sa v spise je nepochybné, že po poslednej úprave výživného došlo k zmene pomerov na strane otca v tom, že jeho pracovný pomer v spoločnosti LISS, s.r.o. bol ku dňu 31.03.2016 rozviazaný pre jeho zhoršený zdravotný stav, pre ktorý otec prestal byť schopný vykonávať prácu vodiča motorového vozidla. Jeho zamestnávateľ uviedol, že na základe posudku o zdravotnej spôsobilosti spoločnosť nemá takú pracovnú pozíciu, ktorú by otec so svojim zdravotným stavom mohol vykonávať. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš vyplýva, že otec sa bezprostredne po rozviazaní pracovného pomeru dňa 01.04.2016 zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie a jeho evidencia ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie stále trvala. Otec v súčasnosti nepoberá podporu v nezamestnanosti, jeho príjem spočíva iba zo mzdy z prác vykonávaných na základe dohôd o pracovnej činnosti, uzavretých na dobu určitú do 31.12.2017.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že otec je zamestnaný v spoločnosti IBeA3, a.s., Bratislava od 13.01.2017 na základe dohody o pracovnej činnosti, na dobu určitú do 31.12.2017. Z potvrdenia predloženého súdu touto spoločnosťou nie je zrejmé, aký otec v tejto spoločnosti dosahuje príjem; zamestnávateľ v potvrdení zo dňa 06.03.2017 uvádza iba predpokladaný mesačný zárobok 50 eur brutto a 35 eur netto.

13. Ďalej bolo súdom prvej inštancie zistené, že otec pracuje na základe dohody o vykonaní práce, na dobu určitú do 31.12.2017, aj v spoločnosti Lama SK, s.r.o.. Uvedený zamestnávateľ súdu predložil mzdový a osobný list otca, z ktorého vyplýva, že otec v mesiaci december 2016 dosiahol čistú mzdu 47,38 eur, avšak mzdu k výplate 460,60 eur a v mesiaci január 2017 čistú mzdu vo výške 50,87 eur, avšak mzdu k výplate 191,80 eur. Napriek uvedenému súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uvádza, že otec u tohto zamestnávateľa dosiahol v mesiaci december 2016 zárobok vo výške iba 47,38 eur netto a v mesiaci január 2017 zárobok vo výške 50,87 eur netto, čo nezodpovedá predloženému mzdovému a osobnému listu, z ktorého sa javí, že otcovi bola mzda vyplatená v inej výške. Súd prvej inštancie sa týmto vo svojom rozhodnutí nezaoberal, nie je tak možné zistiť, akú mzdu uvedený zamestnávateľ v skutočnosti otcovi vyplátil.

14. Z uvedených dôvodov bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, aby súd dôslednejšie zistil skutočne dosahované príjmy otca. Predovšetkým súd dopytom u spoločnosti IBeA3, a.s. Bratislava zistí, aký tu v skutočnosti otec dosahoval a dosahuje príjem; súd taktiež zistí, aká mzda bola v skutočnosti otcovi vyplatená v spoločnosti Lama SK, s.r.o. (teda či otcovi bola vyplatená iba čistá mzda vo výške, ako uvádza súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, alebo mzda uvedená v kolonke: mzda k výplate, mzdového listu) a akú mzdu poberá otec v uvedenej spoločnosti v súčasnosti. Odvolaciemu súdu taktiež nebolo zrejmé, prečo súd znížil vyživovaciu povinnosť otca s účinnosťou od 01.04.2017 (súd vo svojom rozhodnutí uvádza, že tak urobil v zmysle návrhu otca), keď otec požadoval zníženie vyživovacej povinnosti od 01.07.2016, pričom súd zmenu účinnosti zníženia vyživovacej povinnosti vo svojom rozhodnutí neodôvodnil.

15. Až po dôslednom zistení skutočných zárobkových pomerov otca súd o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu podľa § 370 a nasl. CMP.